

טיפול באמצעות "קרן צלילים" – Soundbeam

עינב בדאור, יערה הספל וענת בן צבי, אלווין ישראל, ע.ר.

סניף חיפה וצפון

Come To Your Senses:

Creating Supportive Environments to Nurture the Sensory Capital
Within

Toronto, Canada October 21-25, 2009

במרכז יום חוסן פועלת תוכנית טיפול באמצעות מכשיר ה-Soundbeam. מרכז יום טיפולי חוסן מטפל במבוגרים מגיל +21 ומעלה, המתגוררים בחיפה וסביבתה. כל מקבלי השרות מאובחנים כבעלי נכויות התפתחותיות קשות עד עמוקות. הפעילות השוטפת מבוססת על טיפול פרטני וקבוצתי. מטרתה היא מיצוי היכולות הטמונות במקבלי השרות הן בתחום הפיסי והן בתחום החינוכי.

המרכז מנוהל ע"י עמותת אלווין ישראל שהיה מלכ"ר ומשרתת כ-2000 ילדים ומבוגרים עם מגוון רחב של נכויות.

מטרת עמותת אלווין הינה ליזום, להקים ולתפעל שירותים למען ילדים ומבוגרים בעלי צרכים מיוחדים לרבות אבחון, טיפול, סיעוד, חינוך ושיקום. עמותת אלווין ישראל שנוסדה ב-1984, מאמינה כי כל פרט בקהילה ראוי להיות חלק בלתי נפרד של החברה הסובבת אותו, ולא מורחק ומבודד ממנה. מטרת-העל של כלל המסגרות והשירותים באלווין ישראל היא לספק ליחיד ולקבוצה כלים ותמיכה הנדרשים על מנת לשפר את מידת עצמאותם ותפקודם בתוך הקהילה. הארגון מאפשר למבוגרים בעלי צרכים מיוחדים לעבוד בתעסוקה נדרשת בקהילה, ומאפשר לילדים בעלי צרכים מיוחדים לצאת ממסגרות החינוך המיוחד ולהשתלב במערכת החינוך הכללי, ולמתבגרים ומבוגרים לעבור למגורים בעלי צביון עצמאי ומכובד יותר בקרב הקהילה.

"קרן הצלילים" ה-Soundbeam פועלת בטכנולוגיה חדשנית, ומתרגמת תנועה לצלילים באמצעות קרני אור על קוליות בלתי נראות. תנועת המטופל אפילו הקטנה ביותר, מתורגמת לצלילים המופקים על ידי סינתיסייזר, ומושמעים בחלל החדר. ישנו מגוון רחב של צלילים ובאופן זה ניתן להתאים לכל ילד קבוצת צלילים בהתאם להעדפותיו, ולא לכפות אותה מבחוץ.

"Soundbox" הינו משטח וויברו-אקוסטי המתחבר לסאונד-ביים ומאפשר לחוש וויברציות בגוף בשילוב עם הצלילים המושמעים. כלי זה מספק גירוי נוסף ורב עוצמה – גירוי פיסי ופסיכולוגי. לא זו בלבד שאתה שומע את קולך, או צלילים שבהם אתה שולט באמצעות תנועות גוף, אלא אתה חש אותם ישירות.

הרציונל לפיתוח הפרויקט: התרפיה מבוססת על פילוסופיה חינוכית, לא חודרנית שבה במרכז פעילות הלמידה נמצא האדם. קלות השימוש במכשיר, הרב גוניות של הצלילים והסנסור הנשלט מרחוק ע"י תנועותיו של האדם, יוצרים עוצמה רבה עבור המשתתף. הטכנולוגיה מאפשרת לאנשים עם המוגבלות הפיזית הקשה לשלוט בסביבה, להביע את עצמם ולתקשר עם הסובבים אותם באמצעות המוסיקה הנוצרת מתנועותיהם. חוש השמיעה פעיל עוד טרם הלידה. גם האנשים עם הלקויות השמיעתיות מדווחים על חוויה של צלילים שמגיעים אליהם כויברציות.

מטרת הטיפול באמצעות "קרן צלילים" באוכלוסיית תלמידים בעלי נכויות התפתחותיות, פסיכו מוטוריות וחושיות שונות, היא להפעיל גרייה על כלל מערכות החושים בגוף על מנת למצוא דרכי ביטוי, הרגעה ותקשורת לא מילוליות נוספות וחדשות.

בהרצאה יוצג תאור מקרה של יוסי (שם בדוי), כבן 38, עם נכות פיזית ושכלית קשה, המשתמש בכסא גלגלים ומוזן ע"י גסטרו. מטרת העבודה איתו היו:

- פיתוח מיומנויות הבעה ותקשורת ע"י מתן אפשרות של שליטה
- שיפור טווח הריכוז והקשב
- יצירת חוויה מתקנת של דיאלוג עם הסביבה ובדרך זו לחזק את הבטחון העצמי
- הנאה ורגיעה
- פיתוח מיומנויות פיזיות.

בתחילת הטיפול הביע יוסי התנגדות למכשיר וסירב לשתף פעולה, אולם במשך התהליך מצאנו את הצלילים אליהם הסכים להגיב. לאט החל להגיע לטיפול עם חיוך ושיתוף הפעולה שלו התחזק. התהליך שעבר יוסי היה ממושך והיה תלוי במצבו הבריאותי ובמידת שיתוף הפעולה שלו. עם זאת אפשר היה לראות שנהנה מאוד מהטיפול, החל להראות מקרים רבים של יצירת קשר עין והשמעת קולות ליצירת קשר בינאישי וכן שיפור בטווח הריכוז שלו.